EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.6.2019
COM(2019) 292 final

# ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

## o použití směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) v oblasti dohledu nad skupinou a řízení kapitálu v rámci skupiny pojišťoven nebo zajišťoven

## I. Úvod

Od 1. ledna 2016, kdy směrnice Solventnost II[1] vstoupila v platnost, poskytuje stabilní a spolehlivý obezřetnostní rámec pro pojišťovny a zajišťovny v EU. Na základě rizikového profilu jednotlivých společností podporuje porovnatelnost, transparentnost a konkurenceschopnost.

Hlava III směrnice Solventnost II se týká dohledu nad pojišťovnami a zajišťovnami ve skupině (dále jen „dohled nad skupinou“). Směrnice používá inovativní model dohledu, který přisuzuje klíčovou úlohu orgánu dohledu nad skupinou, přičemž uznává a zachovává důležitou úlohu orgánů dohledu jednotlivých pojišťovacích subjektů.

Jak požaduje ustanovení čl. 242 odst. 2 směrnice Solventnost II požaduje, posuzuje tato zpráva přínos posílení dohledu nad skupinou a řízení kapitálu v rámci skupiny pojišťoven nebo zajišťoven.

Dne 7. června 2018 Komise požádala Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (dále jen „EIOPA“ nebo „orgán EIOPA“) o příspěvek k této zprávě[2]. Příspěvek orgánu EIOPA ze dne 19. prosince 2018[3] byl zapracován do této zprávy.

Zpráva je rozdělena do čtyř částí. Kapitola II analyzuje postupy dohledu a výzvy související se stanovením oblasti působnosti a výkonem pravomocí dohledu nad skupinami. Kapitoly III a IV posuzují výzvy a právní nejistoty týkající se výpočtu skupinové solventnosti, řízení a kontroly skupiny a oznamování ze strany skupiny[4]. Kapitola V nakonec uvádí stručný přehled vývoje v oblasti mediace sporů týkajících se dohledu a systémů záruk v pojišťovnictví, které přímo nesouvisejí s dohledem nad skupinou.

Tato zpráva se některými tématy nezabývá. Ustanovení čl. 242 odst. 2 písm. g) a i) směrnice Solventnost II se týkají rámců pro řešení krizí. Ačkoliv Komise sleduje mezinárodní vývoj související s řešením krizí a systémovým rizikem[5], od vstupu směrnice Solventnost II v platnost neproběhla v této oblasti žádná celounijní iniciativa. Obdobně se čl. 242 odst. 2 písm. f) zabývá harmonizovaným rámcem pro postupy v oblasti převoditelnosti aktiv a postupy v případě platební neschopnosti a likvidace. V současné době v této politice k žádným změnám nedochází, a to ani na úrovni EU, ani na mezinárodní úrovni.

Není-li uvedeno jinak, zpráva využívá údaje pocházející z období do konce roku 2017 ze všech 28 členských států Evropské unie.

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), Úř. věst. L 335, 17.12.2009, s. 1.
[2] Viz dopis zaslaný orgánu EIOPA a podrobná příloha.
[3] Dostupné na tomto odkazu.
[4] Obecně označovány jako požadavky „pilíře I“, „pilíře II“ a „pilíře III“.
[5] Viz například tento odkaz.

## II. Rozsah dohledu nad skupinou a pravomoci dohledu nad pojišťovacími a zajišťovacími skupinami

Směrnice Solventnost II stanoví, že dohled nad skupinou je nutno uplatňovat v těchto případech[6]:

- v čele skupiny stojí pojišťovna nebo zajišťovna se sídlem v Evropském hospodářském prostoru (EHP) a alespoň jeden z jejích přidružených podniků je další pojišťovna nebo zajišťovna se sídlem v EHP nebo ve třetí zemi,
- skupina zahrnuje dceřinou pojišťovnu nebo zajišťovnu v EHP a mateřská společnost skupiny je buď pojišťovna nebo zajišťovna, nebo pojišťovací holdingová společnost nebo smíšená finanční holdingová společnost[7] se sídlem v EHP nebo ve třetí zemi,
- skupina zahrnuje dceřinou pojišťovnu nebo zajišťovnu v EHP a mateřská společnost skupiny je pojišťovací holdingová společnost se smíšenou činností[8]; v tomto konkrétním případě je dohled nad skupinou omezen na dohled nad těmi operacemi uvnitř skupiny, které se týkají pojišťovny nebo zajišťovny[9].

Podle informací o dohledu zveřejňovaných vnitrostátními orgány dohledu podléhá dohledu ze strany orgánů dohledu nad skupinou v EU přibližně 350 skupin.

### a. Výkon dohledu nad skupinou, jejíž poslední mateřská společnost sídlí ve třetí zemi

Počet akvizic evropských pojistitelů ze strany investorů ze zemí mimo EHP se v posledních letech zvýšil[10]. Zavedení směrnice Solventnost II vyžadovalo, aby pojistitelé přezkoumali své podnikání s ohledem na nové kapitálové požadavky. Podle některých odborníků by tento postup mohl usnadnit identifikaci podniků, které jsou vhodnější pro odprodeje a nové akvizice, i když proto neexistuje žádný přesvědčivý důkaz. Činnosti orgánu EIOPA v oblasti dohledu pomáhají tento trend sledovat.

V současné době má poslední mateřský podnik ve třetí zemi přibližně 200 pojišťovacích skupin. Tyto skupiny podléhají dohledu nad skupinou podle směrnice Solventnost II[11]. Ačkoliv vnitrostátní orgány dohledu musí vycházet z dohledu nad skupinou vykonávaného orgány dohledu v rovnocenných třetích zemích[12], v případech, kdy poslední mateřská společnost sídlí v nerovnocenné třetí zemi, mají povinnost přímo uplatňovat celosvětový dohled nad skupinou[13]. Pokud neexistuje žádná konsolidační holdingová společnost v EHP, směrnice Solventnost II stanoví, že roli orgánu dohledu nad skupinou plní orgán dohledu, který povolil pojišťovnu nebo zajišťovnu s největší bilanční sumou[14].

[6] Viz čl. 213 odst. 2 směrnice Solventnost II.
[7] Dle definice v čl. 212 odst. 1 písm. f), respektive h) směrnice Solventnost II.
[8] Dle definice v čl. 212 odst. 1 písm. g) směrnice Solventnost II.
[9] Viz článek 265 směrnice Solventnost II.
[10] Například od roku 2017 získali (podíl na kapitálu) pojišťoven usazených v EU pojišťovací skupiny a investoři soukromého kapitálu z Číny, Japonska, Spojených států, Švýcarska a Kanady.
[11] Viz čl. 213 odst. 2 písm. c) směrnice Solventnost II.
[12] Viz článek 261 směrnice Solventnost II.
[13] Viz čl. 262 odst. 1 směrnice Solventnost II.
[14] Viz čl. 247 odst. 2 písm. b) bod v) směrnice Solventnost II.

Výkon úplného dohledu nad skupinou na úrovni poslední mateřské společnosti proto může být obtížný, neboť předpokládá přístup k informacím týkajícím se činností mimo Unii. Proto čl. 262 odst. 2 směrnice Solventnost II v takovýchto případech umožňuje orgánům dohledu uplatňovat „jiné metody“, které zajistí patřičný dohled nad skupinou. Uvedené metody nejsou ve směrnici popsány vyčerpávajícím způsobem a směrnice pouze výslovně odkazuje na možnost orgánu dohledu nad skupinou požádat o zřízení pojišťovací holdingové společnosti v Unii, pro niž budou platit úplné požadavky dohledu nad skupinou.

V praxi však existují značně odlišné postupy, pokud jde o dohled nad skupinami, jejichž mateřské společnosti mají své sídlo v nerovnocenných třetích zemích.

Na jedné straně v souladu s čl. 262 odst. 2 obdržela Komise od dvou vnitrostátních orgánů dohledu do konce roku 2018 několik oznámení o použití „jiných metod“. Ve většině případů zahrnovala tato oznámení jak dohled nad skupinou na evropské úrovni, tak i další požadavky na oznamování za účelem sledování rizik vyplývajících z části pojišťovací nebo zajišťovací skupiny, jež se nachází mimo EHP.

Na druhé straně podle informací o dohledu jiné vnitrostátní orgány dohledu vykonávají dohled nad skupinami, jejichž poslední mateřské společnosti mají sídlo ve třetích zemích. Podle orgánu EIOPA jeden vnitrostátní orgán dohledu zastává názor, že postačuje vyžadovat zřízení holdingové společnosti v EHP a že do dohledu nad skupinou by neměla být zahrnuta ta část skupin ze třetích zemí, jež se nachází mimo EHP. Jiné vnitrostátní orgány dohledu, které se rozhodly, že nepoužijí „jiné metody“, uvádějí, že provádění čl. 262 odst. 2 může být obtížné, a domnívají se, že by měly mít možnost zcela se vzdát dohledu nad skupinou v celosvětovém měřítku[15]. Tyto přístupy však nepostačují pro přiměřené sledování rizik vyplývajících z těch částí skupin ze třetích zemí, jež se nacházejí mimo EHP, a jejich slučitelnost se směrnicí Solventnost II by byla sporná.

b. <u>Rozsah dohledu nad skupinou a dohledu na úrovni holdingových společností</u>

Orgány dohledu nad skupinou mohou v jednotlivých případech a při splnění určitých kritérií rozhodnout, že do rozsahu dohledu nad skupinou nezahrnou některý podnik[16] (včetně poslední mateřské společnosti skupiny). Toto rozhodnutí může mít někdy za následek úplnou absenci dohledu nad skupinou, což může mít nepříznivý dopad na ochranu pojistníků a rovné podmínky.

Rizika vzniku nerovných podmínek existují i v případě, že vyloučení poslední mateřské společnosti nevede k absenci dohledu nad skupinou, ale k výkonu dohledu nad skupinou na úrovni prostřednické mateřské společnosti. Taková rozhodnutí o vyloučení mohou skupině skutečně přinést výraznou kapitálovou úlevu v případech, kdy poslední mateřský podnik nemá v držení celý kapitál těchto dceřiných společností.

Dále, je-li mateřská společnost skupiny holdingová společnost, dohled nad skupinou lze omezit na oznamování operací uvnitř skupiny, má-li orgán dohledu nad skupinou za to,

[15] Avšak dohled nad skupinami, jejichž mateřské podniky jsou registrovány v nerovnocenné třetí zemi, musí být vykonáván v souladu s čl. 262 směrnice Solventnost II.
[16] Viz čl. 214 odst. 2 směrnice Solventnost II.

že hlavní činností mateřské společnosti není držení účastí v dceřiných pojišťovnách[17]. Nejednotné přístupy k identifikaci holdingových společností proto pravděpodobně povedou k nerovným podmínkám v Evropské unii. Z obecnějšího pohledu EIOPA konstatuje, že pravomoci orgánů dohledu nad skupinou umožňující zasahovat na úrovni holdingových společností, jež jsou vymezeny vnitrostátními právními předpisy, jsou v některých jurisdikcích omezené[18].

c. Rámec včasného zásahu na úrovni skupiny[19]

Raná intervence je definována orgánem EIOPA jako „*fáze, kdy se solventnost pojistitele začne zhoršovat a kdy je pravděpodobné, že se bude zhoršovat i nadále a, nebude-li přijato žádné nápravné opatření, klesne pod solventnostní kapitálový požadavek*".

Včasný zásah na úrovni skupiny vyžaduje, aby orgány dohledu nad skupinou měly včas informace o zhoršujících se finančních podmínkách. K tomuto účelu směrnice Solventnost II[20] vyžaduje, aby podnik držící účast v pojišťovací nebo zajišťovací skupině informoval orgán dohledu nad skupinou, jakmile dojde k porušení skupinového solventnostního kapitálového požadavku (dále jen „solventnostní kapitálový požadavek"), nebo pokud je pravděpodobné, že k tomuto porušení dojde v následujících třech měsících. Orgán EIOPA od 1. ledna 2016 zaznamenal čtyři oznámení ve třech různých členských státech (ke skutečnému porušení solventnostního kapitálového požadavku došlo v jednom z těchto čtyř případů). Do dvou měsíců od zjištění nesouladu se skupinovým solventnostním kapitálovým požadavkem musí být orgánu dohledu nad skupinou předložen ozdravný plán[21]. To byl případ skupiny, která porušila svůj skupinový solventnostní kapitálový požadavek.

Do směrnice Solventnost II jsou do určité míry začleněny pravomoci včasného zásahu, i když nejsou výslovně pokryty. Na individuální úrovni by orgány dohledu měly mít pravomoc přijmout veškerá nezbytná opatření k ochraně zájmů pojistníků v případě, že se solventnost pojistitele bude i nadále zhoršovat[22]. Na úrovni skupiny stanoví směrnice Solventnost II povinnost pro všechny vnitrostátní orgány dohledu plnící funkci orgánů dohledu nad skupinou přijmout nezbytná opatření v případech možného ohrožení skupinové solventnosti (i když skupina splňuje všechny regulační požadavky) nebo v případech, kdy operace uvnitř skupiny nebo koncentrace rizik představují hrozbu pro finanční situaci pojišťoven či zajišťoven v rámci skupiny[23].

EIOPA uvádí, že i přes existenci těchto ustanovení výslovnou pravomocí k včasnému zásahu na úrovni skupiny disponuje pouze dvanáct vnitrostátních orgánů dohledu. Bylo by třeba

[17] V takovém případě je holdingová společnost pojišťovací holdingovou společností se smíšenou činností (podle čl. 212 odst. 1 písm. g) směrnice Solventnost II), a nikoli pojišťovací holdingovou společností (podle čl. 212 odst. 1 písm. f)).

[18] Podobné problémy byly zjištěny v bankovním sektoru. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/878 ze dne 20. května 2019, kterou se mění směrnice 2013/36/EU, zavádí zvláštní schvalovací postup a přímé pravomoci dohledu nad některými holdingovými společnostmi. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/876 ze dne 20. května 2019, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, dále upřesňuje kritéria pro určení toho, zda hlavní činností finanční instituce (holdingové společnosti) je držet bankovní dceřiné společnosti.

[19] Viz čl. 242 odst. 2 písm. a) směrnice Solventnost II.

[20] Viz čl. 218 odst. 5 směrnice Solventnost II.

[21] Viz čl. 218 odst. 4 směrnice Solventnost II.

[22] Viz článek 141 směrnice Solventnost II. Toto ustanovení se na úrovni skupiny nepoužije obdobně.

[23] Viz čl. 258 odst. 1 směrnice Solventnost II.

dalších šetření, aby bylo možné porozumět, proč většina vnitrostátních orgánů dohledu nemá žádnou pravomoc k včasnému zásahu na úrovni skupiny i přes stávající ustanovení v tomto rámci.

Ve vnitrostátních rámcích, kde vnitrostátní orgány dohledu mají pravomoci k včasnému zásahu, jsou spouštěcí mechanismy velmi odlišné, od čistě kvantitativních (u dvou vnitrostátních orgánů dohledu) po čistě kvalitativní kritéria (u dvou jiných vnitrostátních orgánů dohledu), přičemž osm vnitrostátních orgánů dohledu používá jak kvantitativní, tak kvalitativní spouštěcí mechanismy. Soubor nástrojů pravomocí k včasnému zásahu, které mají vnitrostátní orgány dohledu k dispozici jakožto orgány dohledu nad skupinou, se v jednotlivých členských státech významně liší: některé nástroje jsou všeobecně používané (například omezení výplat dividend), zatímco jiné jsou k dispozici pouze omezenému počtu vnitrostátních orgánů dohledu (např. možnost požadovat prodej dceřiných společností).

## III. Pilíř I: výpočet skupinové solventnosti a dohled nad ní

Dohled nad skupinovou solventností předpokládá sledování toho, zda je ve skupině k dispozici použitelný kapitál, a také že jeho výše je vždy rovna alespoň skupinovému solventnostnímu kapitálovému požadavku[24]. Standardně musí být výpočet skupinové solventnosti proveden v souladu s metodou 1 („metoda účetní konsolidace“)[25]. V tomto případě se jak vlastní kapitál skupiny, tak i skupinový solventnostní kapitálový požadavek vypočítávají na základě konsolidované účetní závěrky. Standardní přístup uplatňuje více než 90 % evropských skupin.

Není-li výhradní použití metody 1 vhodné, mohou orgány dohledu nad skupinou po konzultaci s ostatními příslušnými orgány dohledu a se samotnou skupinou rozhodnout o použití metody 2 („metoda odpočtu agregovaných dat“) nebo o kombinaci metod 1 a 2 v případě dané skupiny[26]. Před přijetím tohoto rozhodnutí musí orgán dohledu nad skupinou zvážit společně omezený počet kritérií, která jsou uvedena v článku 328 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35 (dále jen „nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II“)[27]. V tomto případě přispívají společnosti, které nespadají do oblasti působnosti metody 1, ke kapitálu skupiny a ke skupinovému solventnostnímu kapitálovému požadavku prostřednictvím poměrného podílu kapitálu a kapitálového požadavku na úrovni jednotlivých podniků.

V praxi a podle informací o dohledu zveřejněných vnitrostátními orgány dohledu se „úplná“ metoda odpočtu agregovaných dat téměř neuplatňuje a dotčené skupiny představují méně než 0,9 % souhrnné částky kapitálu skupiny na evropské úrovni.

### a. Kapitál skupiny

#### *i. Klasifikace kapitálu skupiny*

[24] Viz článek 218 směrnice Solventnost II.
[25] Viz článek 220 směrnice Solventnost II.
[26] Viz článek 220 směrnice Solventnost II.
[27] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35 ze dne 10. října 2014, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II), Úř. věst. L 12, 17.1.2015, s. 1.

Aby byly kapitálové položky emitované dceřinými pojišťovnami a zajišťovnami, pojišťovacími holdingovými společnostmi, smíšenými finančními holdingovými společnostmi a podniky pomocných služeb klasifikovány na úrovni skupiny[28], musí splňovat požadavky stanovené v článcích 331 až 333 nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II. Z toho vyplývá, že aby položka kapitálu byla použitelná na úrovni skupiny, není dostačující, aby byla klasifikována jako položka kapitálu na úrovni jednotlivých podniků.

Jeden výslovný dodatečný požadavek spočívá v tom, že položka kapitálu skupiny musí být zproštěna veškerých finančních břemen[29]. V praxi to znamená, že posouzení finančních břemen prováděné na úrovni jednotlivých podniků může vyžadovat doplnění o dodatečnou analýzu na úrovni skupiny.

Zejména bod odůvodnění 127 nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II uvádí příklad finančního zatížení v souvislosti s položkami kapitálu emitovanými pojišťovacími holdingovými společnostmi nebo smíšenými finančními holdingovými společnostmi[30]. EIOPA zdůrazňuje, že posuzování přítomnosti či absence finančního zatížení by mělo být prováděno v souladu s tímto bodem odůvodnění. Některé vnitrostátní orgány dohledu by však uvítaly jasnější právní ustanovení, aby se zajistila vynutitelnost tohoto požadavku. Kromě toho EIOPA zdůrazňuje, že není jasné, zda by se zásady uvedené v tomto bodě odůvodnění měly vztahovat i na mateřské pojišťovny nebo zajišťovny, jejichž položky kapitálu musí být rovněž zproštěné finančních břemen[31]. Některé vnitrostátní orgány dohledu již postupují podle bodu odůvodnění 127 bez ohledu na povahu mateřské společnosti.

Dodatečný požadavek na kapitál skupiny[32] spočívá v tom, že by mělo být umožněno zrušit nebo odložit rozdělení výnosů[33], stejně jako pozastavit jejich splácení či umoření[34] v případě, že není dodržen skupinový solventnostní kapitálový požadavek a/nebo skupinový minimální kapitálový požadavek (nebo by rozdělení výnosů způsobilo nedodržení těchto kapitálových požadavků). Nařízení však jasně nestanoví, zda nedodržení tohoto požadavku znamená, že tento nástroj nelze za žádných okolností uznat za kapitál skupiny, i když přispívá k pokrytí rizik plynoucích z přidružené pojišťovny.

### *ii. Dostupnost kapitálu skupiny*

[28] Dle definice v čl. 1 bodě 53) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.

[29] Viz čl. 331 odst. 1 písm. b), čl. 332 odst. 1 písm. b) a čl. 333 odst. 1 písm. b) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.

[30] „*Kapitálové položky, které vydávají pojišťovací holdingové společnosti a smíšené finanční holdingové společnosti ve skupině, by neměly být považovány za prosté zatížení, pokud se pohledávky týkající se těchto kapitálových položek neřadí za pohledávky všech pojistníků a oprávněných osob pojišťoven a zajišťoven patřících do skupiny*."

[31] V tomto ohledu nemusí být název článku 331 nařízení v přenesené pravomoci plně v souladu s obsahem tohoto článku. Ačkoli název naznačuje, že se tento článek vztahuje pouze na přidružené pojišťovny nebo zajišťovny, odstavec 3 tohoto článku stanoví, že se vztahuje rovněž na podniky držící účast.

[32] Viz čl. 331 odst. 2 písm. a), čl. 332 odst. 2 písm. a) a čl. 333 odst. 2 písm. a) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.

[33] Viz čl. 71 odst. 1 písm. l), čl. 73 odst. 1) písm. g) a čl. 77 odst. 1) písm. g) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II. Rozdělení výnosů se vztahuje na dividendy z kapitálových nástrojů a výplaty kuponů za podřízené pohledávky. Zrušení rozdělení výnosů v případě porušení skupinového solventnostního kapitálového požadavku se vyžaduje pouze pro kapitál tier 1.

[34] Viz čl. 71 odst. 1 písm. j), čl. 73 odst. 1) písm. f) a čl. 77 odst. 1) písm. f) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.

Ustanovení čl. 330 odst. 1 nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II definuje kritéria, která by vnitrostátní orgány dohledu měly vzít v úvahu při posuzování dostupnosti kapitálu na úrovni skupiny. Posouzení dostupnosti kapitálu skupiny vyžaduje pochopení smluvního práva a práva obchodních společností různých zemí, v nichž skupina působí. To představuje výzvu pro orgány dohledu nad skupinou, zejména v případě velkých přeshraničních skupin.

Posouzení dostupnosti je někdy zaměňováno za pouhé posouzení likvidity aktiv, jelikož posouzení dostupnosti zahrnuje jak schopnost kapitálu absorbovat všechny druhy ztrát, tak schopnost převádět aktiva[35]. Toto je předmětem značně rozdílných postupů dohledu, což může mít významný dopad na výpočty skupinové solventnosti. Tyto nejistoty se týkají:

- metod, které lze použít k prokázání možnosti zpřístupnit kapitál nejdéle do devíti měsíců[36],
- zacházení se specifickými položkami, mezi něž patří přeceňovací rezervní fond[37] (včetně očekávaných zisků zahrnutých v budoucím pojistném a přínosu přechodných opatření k bezrizikovým úrokovým sazbám nebo technickým rezervám[38]) nebo menšinové podíly,
- výkladu ustanovení umožňujících, aby určité nedisponibilní položky byly zahrnuty do kapitálu skupiny až do výše příspěvku každého přidruženého pojistitele do skupinového solventnostního kapitálového požadavku[39].

### b. Skupinové kapitálové požadavky

#### *i. Použití metody 1 (metoda účetní konsolidace)*

Pokud se použije metoda 1, předpisy Solventnost II vyžadují, aby skupiny plně konsolidovaly všechny dceřiné pojišťovny nebo zajišťovny v EHP a mimo EHP[40], nebo v případě, že potřebné informace nejsou dostupné, aby účetní hodnotu těchto společností odečetly v celém rozsahu[41]. Některé vnitrostátní orgány dohledu však tyto požadavky v případě velkých mezinárodních skupin považují za nepraktické a spatřují zde prostor pro zjednodušení postupů. Obecněji lze říci, že další rozdíly v přístupech ke konsolidaci podle předpisů Solventnost II a mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) mohou skupinám způsobit významné provozní obtíže[42].

Konsolidovaný skupinový solventnostní kapitálový požadavek by měl zohledňovat souhrnné rozložení rizik ve všech pojišťovnách a zajišťovnách, aby náležitě odrážel rizika skupiny[43].

---

[35] Viz čl. 330 odst. 1 písm. a) a b) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.
[36] Viz čl. 330 odst. 1 písm. c) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.
[37] Dle definice v čl. 70 nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.
[38] Viz články 308c a 308d směrnice Solventnost II.
[39] Některé vnitrostátní orgány dohledu se domnívají, že tento příspěvek nelze pokrýt pouze nedisponibilními položkami.
[40] Viz čl. 335 odst. 1 písm. a) a čl. 336 písm. a) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.
[41] Viz článek 229 směrnice Solventnost II.
[42] Například článek 335 nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II jasně nerozlišuje mezi společnými podniky a společnou činností dle definice v IFRS 11. To znamená, že i když pojistitel musí svůj podíl na společném podniku pro účely účetnictví vykázat pomocí ekvivalenční metody, možná bude muset použít poměrnou konsolidaci podle směrnice Solventnost II (což vyžaduje podrobnější a případně nedostupné informace).
[43] Viz bod odůvodnění 101 směrnice Solventnost II.

Proto téměř ve všech případech, kdy se použije metoda 1, bude skupinový solventnostní kapitálový požadavek nižší než součet solventnostních kapitálových požadavků všech jednotlivých pojišťoven a zajišťoven v rámci této skupiny. Podle orgánu EIOPA však některé orgány dohledu nad skupinou omezují výhody diverzifikace, neboť mají za to, že solventnostní kapitálový požadavek pojišťovny nebo zajišťovny je překážkou pro převoditelnost kapitálu. Takový výklad by měl stejný vliv na skupinovou solventnost, jako kdyby nebylo možno využít výhod diverzifikace mezi podniky dané skupiny.

Některé zúčastněné strany navíc tvrdí, že přístup k výpočtu minimálního konsolidovaného skupinového solventnostního kapitálového požadavku (dále jen „skupinový minimální kapitálový požadavek“) může mít nezamýšlené důsledky. Je pravda, že ačkoli minimální kapitálový požadavek na úrovni jednotlivých podniků nesmí klesnout pod 25 % ani přesáhnout 45 % solventnostního kapitálového požadavku podniku[44], na úrovni skupiny žádné takové rozpětí neexistuje. V důsledku toho se u některých skupin minimální kapitálový požadavek blíží (nebo se dokonce rovná) skupinovému solventnostnímu kapitálovému požadavku, přičemž poměr skupinového minimálního kapitálového požadavku může být nižší než poměr skupinového solventnostního kapitálového požadavku nebo se mu může velmi blížit[45]. Proto mohou existovat případy, kdy skupina poruší svůj skupinový minimální kapitálový požadavek dříve než svůj skupinový solventnostní kapitálový požadavek. V takovýchto situacích skupinový minimální kapitálový požadavek omezuje výhody diverzifikace, které mohou skupiny uznávat ve svých kapitálových požadavcích.

A na závěr, zacházení s pojišťovnami nebo zajišťovnami ze třetích zemí ve skupinovém minimálním kapitálovém požadavku nemusí být dostatečně jasné, a to navzdory pokynům orgánu EIOPA[46] k tomuto tématu.

*ii. Použití kombinace metod 1 a 2*

Některé vnitrostátní orgány dohledu mají za to, že společnosti zahrnuté prostřednictvím metody 2 by měly přispívat ke konsolidované části skupinového solventnostního kapitálového požadavku i při použití kombinace metod[47]. Jiné orgány s tímto přístupem nesouhlasí, protože by mohl vést k dvojímu započítání stejných rizik, jelikož tyto společnosti přispívají k celkovému skupinovému solventnostnímu kapitálovému požadavku rovněž prostřednictvím poměrného podílu svých solventnostních kapitálových požadavků na úrovni jednotlivých podniků[48]. Naproti tomu při výhradním použití metody 2 je skupinový solventnostní kapitálový požadavek založen na solventnostních kapitálových požadavcích všech jednotlivých společností, aniž by byly eliminovány operace uvnitř skupiny (což vede k dvojímu započtení stejných rizik).

[44] Viz čl. 129 odst. 3 směrnice Solventnost II. Je třeba zdůraznit, že toto rozpětí se nepoužije v případech, kdy je minimální kapitálový požadavek roven absolutní dolní mezi dle definice v čl. 129 odst. 1 písm. d) směrnice.
[45] Tato situace může nastat, neboť předpisy Solventnost II stanoví přísnější kritéria použitelnosti kapitálu pro krytí skupinového minimálního kapitálového požadavku. Kapitál tier 3 a doplňkový kapitál nejsou použitelné pro krytí skupinového minimálního kapitálového požadavku, nicméně jsou použitelné pro krytí skupinového solventnostního kapitálového požadavku.
[46] Dostupné na tomto odkazu.
[47] Lze je považovat za přispívající k podmodulům koncentrace akciových, měnových a tržních rizik.
[48] Tento argument je sporný, pokud jde o měnové riziko: metoda 2 nemusí patřičně podchytit měnové riziko vyplývající z použití různé měny na úrovni podniků ve třetích zemích a na úrovni skupiny.

Další nejistota spočívá v tom, zda lze metodu 2 použít i na pojišťovací holdingové společnosti, a nikoli pouze na pojistitele. To by však vyžadovalo zajištění toho, aby se fiktivní kapitálový požadavek u těchto společností vypočítával jednotným způsobem v celé Unii.

Také není jasné, zda lze metodu 2 použít na konsolidovanou podskupinu[49]. EIOPA je toho názoru, že metoda odpočtu agregovaných dat se může použít pouze na jednotlivé společnosti.

### *iii. Skupinové interní modely[50]*

V souladu se svým přístupem orientovaným na rizika umožňuje Solventnost II pojišťovnám a skupinám používat interní modely pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku namísto standardního vzorce, ovšem s výhradou schválení orgánem dohledu. Článek 231 směrnice Solventnost II definuje skupinové interní modely a stanoví pravidla pro dosažení společného rozhodnutí o žádosti o použití určitého modelu.

Podle informací o dohledu zveřejněných vnitrostátními orgány dohledu existuje v deseti různých členských státech EU 45 schválených skupinových interních modelů[51]. Vnitrostátní orgány dohledu se obecně domnívají, že směrnice Solventnost II nabízí opatření a flexibilitu, jež jsou zapotřebí k účinnému posouzení, schválení a sledování vhodnosti skupinových interních modelů.

Pokud se působnost skupinového interního modelu nevztahuje na všechny přidružené pojišťovny a zajišťovny (částečný skupinový interní model), mohou skupiny rozhodnout, že na společnosti, na něž se nevztahuje interní model, použijí:

- jednu z metod integrace uvedených v příloze XVIII nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35 (dále jen „nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II“),
- metodu odpočtu agregovaných dat (metodu 2).

Nicméně metody integrace byly původně koncipovány tak, aby mohly být použity pro integraci rizik, nikoliv společností. Proto používání těchto metod na úrovni skupiny nemusí náležitě odrážet určité vzájemné závislosti mezi podniky. Mohly by se vyskytnout též příležitosti pro regulační arbitráž mezi použitím metody integrace (která nevyžaduje zvláštní schvalovací proces) a použitím metody odpočtu agregovaných dat (která podléhá předchozímu schválení orgány dohledu). Zařazení společnosti prostřednictvím metody integrace může být ve skutečnosti výhodnější než použití metody odpočtu agregovaných dat[52], pokud dotčený podnik nemá své sídlo v rovnocenné třetí zemi, přičemž v takovém případě může být skupina motivována podat žádost o použití metody 2, aby bylo možné uplatnit místní pravidla[53].

[49] To by znamenalo, že je možné vypočítat konsolidovaný kapitálový požadavek na úrovni podskupiny (tj. bez zohlednění operací uvnitř skupiny při umožnění projevů diverzifikace mezi společnostmi dané podskupiny) a následně agregovat tento kapitálový požadavek ke zbytku skupiny.

[50] Viz čl. 242 odst. 2 písm. b).

[51] Jedenáct úplných interních modelů nebo třicet čtyři částečných interních modelů.

[52] Například, pokud se použije metoda integrace, menšinové podíly mohou být součástí skupinového kapitálu, což není možné v případě, kdy se použije metoda odpočtu agregovaných dat.

[53] Pokud má přidružená pojišťovna nebo zajišťovna zahrnutá prostřednictvím metody 2 své sídlo v rovnocenné třetí zemi podle článku 227 směrnice Solventnost II, může být pro účely výpočtu skupinové solventnosti stanoven kapitál a kapitálové požadavky daného podniku v souladu s místními pravidly.

Nakonec EIOPA uvádí, že některé skupiny z působnosti svých interních modelů vyčleňují některé jurisdikce z důvodu odlišných postupů dohledu. Kromě toho, v kontextu postupu společného rozhodování může být tentýž interní model proveden různými způsoby na úrovni skupiny a na úrovni přidružených podniků, co se týče klíčových aspektů, jako je provádění dynamického koeficientu volatility nebo modelování státního rizika. Tyto rozdíly mohou ovlivnit řízení rizik skupiny.

*iv. Zacházení s podniky z jiných finančních odvětví*

Podniky z jiných finančních odvětví (například úvěrové a finanční instituce nebo instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění) by měly být zahrnuty do výpočtu skupinové solventnosti prostřednictvím poměrného podílu odvětvového kapitálu a kapitálových požadavků[54]. EIOPA i vnitrostátní orgány dohledu se domnívají, že právní rámec jasně nestanoví, jak by tyto společnosti měly přispívat k zajištění skupinového solventnostního kapitálového požadavku.

Problematické je zejména posouzení kvality a dostupnosti odvětvového kapitálu z hlediska zásad Solventnosti II. Právní rámec rovněž nespecifikuje zacházení s odvětvovými kapitálovými rezervami a navýšeními.

Dále článek 228 směrnice Solventnost II stanoví, že při výpočtu solventnosti skupiny, která zahrnuje přidruženou úvěrovou nebo finanční instituci nebo investiční podnik, může tato skupina obdobně použít metody 1 nebo 2 uvedené v příloze I směrnice 2002/87/ES[55]. Tento článek rovněž stanoví, že metodu 1 lze použít pouze tehdy, pokud orgán dohledu nad skupinou „*považuje integrované řízení a vnitřní kontrolu subjektů, které by byly zahrnuty do účetní konsolidace, za uspokojivé*“. Používání metod stanovených směrnicí 2002/87/ES je však v praxi stěží proveditelné vzhledem k rozdílným standardům pro oceňování a konsolidaci v obou rámcích a k nedostatku pokynů, jak posuzovat úroveň integrovaného řízení a vnitřní kontroly.

## IV. Pilíře 2 a 3: řízení a kontrola skupiny a oznamování ze strany skupiny[56]

### a. Řízení a kontrola skupiny

*i. Obdobné použití ustanovení, jež jsou použitelná na úrovni jednotlivých podniků, na úrovni skupiny*

[54] Viz čl. 335 odst. 1 písm. e) a čl. 336 písm. d) nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II.

[55] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES ze dne 16. prosince 2002 o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovnami a investičními podniky ve finančním konglomerátu a o změně směrnice Rady 73/239/EHS, 79/267/EHS, 92/49/EHS, 92/96/EHS, 93/6/EHS a 93/22/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/78/ES a 2000/12/ES (Úř. věst. L 35, 11.02.2003, s. 1).

[56] Ačkoli „pilíř 3“ zahrnuje rovněž zveřejňování skupinových informací, tento aspekt nespadá do oblasti působnosti této kapitoly.

Směrnice Solventnost II plně nestanoví požadavky na řízení a kontrolu na úrovni skupiny. Směrnice totiž pouze stanoví, že na úrovni skupiny se obdobně použijí i některá ustanovení, která se použijí na úrovni jednotlivých podniků. V důsledku toho je podle EIOPA pro orgány dohledu nad skupinou obtížnější provádět tato ustanovení. Hlavní problémy se týkají:

- Řídicího a kontrolního systému skupiny[57]. Zaprvé, nepojišťovací společnosti spadají do rámce skupin, a proto se na ně vztahuje řídicí a kontrolní systém, což může být problematické. Dále může existovat právní nejistota ohledně určení a odpovědnosti „správního, řídicího a kontrolního orgánu“ na úrovni skupiny[58]. Nakonec mohou správní, řídicí a kontrolní orgány jednotlivých podniků čelit protichůdným cílům, neboť musí zajistit jak vhodnost řídicího a kontrolního systému daného podniku, tak jeho soulad s řídicím a kontrolním systémem skupiny.
- Požadavků způsobilosti a bezúhonnosti[59], které závisejí na pravomocích vnitrostátních orgánů dohledu zasahovat na úrovni holdingových společností. Působnost těchto požadavků je navíc z hlediska orgánu EIOPA nejasná (správní, řídicí a kontrolní orgány a/nebo osoby, které skutečně řídí pojišťovací holdingovou společnost, a/nebo držitelé klíčových funkcí)[60].
- Navýšení skupinového kapitálového požadavku[61], zejména ve vztahu k řízení a kontrole. Vzhledem k tomu, že řídicí a kontrolní systém skupiny je částečně definován odkazem na obdobné použití ustanovení o jednotlivých podnicích, což je předmětem výkladu, je pro orgán dohledu nad skupinou obtížnější zjistit, zda se jedná o významnou odchylku od směrnice.

Tyto různé příklady ukazují, že obdobně používaná ustanovení ponechávají velmi široký prostor pro výklad a mohou orgánům dohledu působit obtíže při prosazování jejich výkladu pravidel. EIOPA k některým výše uvedeným otázkám poskytl pokyny. Některé vnitrostátní orgány dohledu při provádění směrnice Solventnost II ve vnitrostátním právu rovněž vypracovaly svá vlastní vnitrostátní pravidla nebo pokyny.

### *ii. Centralizované řízení rizik ve skupině*[62]

Od pojišťovacích a zajišťovacích skupin se vyžaduje, aby v rámci dohledu nad skupinou zavedly účinné systémy řízení rizik a vnitřní kontroly, jež budou důsledně používány ve všech jednotlivých podnicích[63]. Směrnice Solventnost II však rovněž stanoví, že skupiny mohou požádat o režim dohledu nad skupinou s centralizovaným řízením rizik, pokud se procesy řízení rizik a vnitřní kontrolní mechanismy mateřského podniku vztahují i na jeho dceřiné

[57] Viz článek 246 směrnice Solventnost II.
[58] Přesněji řečeno neexistuje definice „správního, řídicího a kontrolního orgánu skupiny“ a článek 40 směrnice Solventnost II o odpovědnosti správního, řídicího a kontrolního orgánu se na úrovni skupiny nepoužije obdobně.
[59] Viz článek 257 směrnice Solventnost II.
[60] Viz článek 257 (název a znění článku) a článek 42 směrnice Solventnost II.
[61] Viz čl. 233 odst. 6 směrnice Solventnost II.
[62] Viz čl. 242 odst. 2 písm. b); režim centralizovaného řízení rizik ve skupině nahrazuje návrh Komise na „režim skupinové podpory“, který by býval umožnil skupinám splnit část solventnostního kapitálového požadavku dceřiných společností formou příslibu, že mateřská společnost v případě potřeby poskytne přidruženým pojišťovnám kapitál. Režim skupinové podpory je nad rámec žádosti Komise adresované orgánu EIOPA o technické poradenství k přezkumu směrnice Solventnost II.
[63] Viz čl. 246 odst. 1 směrnice Solventnost II.

společnosti[64]. Režim centralizovaného řízení rizik proto předpokládá převod úkolů v oblasti řízení rizik z přidruženého podniku na podnik držící účast ve stejné skupině.

V současné době neexistuje žádný případ, kdy by se uplatnila ustanovení o centralizovaném řízení rizik. V každém případě by režim centralizovaného řízení rizik pravděpodobně neměl významný dopad na alokaci kapitálu v rámci skupiny, neboť přidružené pojišťovny či zajišťovny by stále musely plnit své kapitálové požadavky na úrovni jednotlivého podniku. Obecněji řečeno, ve stávajícím rámci nepřináší žádost o uplatnění režimu centralizovaného řízení rizik skupinám žádnou jednoznačnou výhodu. Pokud se uplatní režim centralizovaného řízení rizik, spadají ujednání mezi mateřskou společností a jejími dceřinými společnostmi, která souvisejí s postupy řízení rizik a mechanismy vnitřní kontroly, mezi externě zajišťované činnosti. Pojišťovny nebo zajišťovny v rámci skupiny by tedy i nadále musely splňovat všechny požadavky týkající se externího zajišťování činností podle směrnice Solventnost II a, obecněji řečeno, musely by i nadále nést odpovědnost za vhodnost svého vlastního řídicího a kontrolního systému.

b. <u>Oznamování operací uvnitř skupiny, koncentrací rizik a projevů diverzifikace na úrovni skupiny</u>

*i. Operace uvnitř skupiny[65]*

Operací uvnitř skupiny se rozumí jakákoliv transakce, při níž pojišťovna nebo zajišťovna závisí přímo či nepřímo na jiných podnicích ve stejné skupině nebo na jakékoli fyzické či právnické osobě úzce spojené s podniky v této skupině, pokud jde o splnění smluvního či mimosmluvního závazku, ať už za úplatu či nikoli[66].

Pojišťovací nebo zajišťovací skupiny jsou povinny poskytovat orgánům dohledu nad skupinou zprávy o významných operacích uvnitř skupiny alespoň jednou ročně a zprávy o velmi významných operacích uvnitř skupiny v co nejkratším možném termínu[67]. Orgány dohledu nad skupinou musí rovněž definovat druhy operací uvnitř skupiny, o kterých skupiny musí informovat za všech okolností[68].

Definice operace uvnitř skupiny ve směrnici nemusí být dostatečně jasná a vyčerpávající. To vede k různým výkladům jak mezi orgány dohledu, tak mezi účastníky trhu. Zejména je nejasné zahrnutí holdingových společností, podniků pomocných služeb a společností z jiných finančních odvětví do oblasti působnosti oznamování.

Ačkoliv pokyny orgánu EIOPA by mohly přispět k podpoře sbližování dohledu, může i nadále existovat potřeba zajistit právní jistotu změnou definice operací uvnitř skupiny ve směrnici Solventnost II. Jasné vymezení rozsahu operací uvnitř skupiny může mít rovněž dopad na aktivaci vynucovacích opatření, neboť orgány dohledu mají pravomoc přijímat opatření, pokud operace uvnitř skupiny (nebo koncentrace rizik) „představují hrozbu pro

[64] Viz články 236 až 239 směrnice Solventnost II.
[65] Viz čl. 242 odst. 2 písm. c) směrnice Solventnost II.
[66] Viz čl. 13 odst. 19 směrnice Solventnost II.
[67] Viz čl. 245 odst. 2 směrnice Solventnost II.
[68] Viz čl. 245 odst. 3 směrnice Solventnost II.

finanční situaci pojišťoven nebo zajišťoven“[69]. EIOPA uvádí jeden případ, kdy byla tato vynucovací opatření použita jak na úrovni jednotlivých podniků, tak na úrovni skupiny.

Orgány dohledu nad skupinami při požadavcích na oznamování operací uvnitř skupiny postupují různě a používají různá kritéria a prahové hodnoty. Ačkoli některé orgány dohledu zastávají názor, že individuální přístup je odůvodněný potřebou zohlednit zvláštnosti každé skupiny, jiné vnitrostátní orgány dohledu se domnívají, že je zapotřebí větší harmonizace, neboť nepřiměřené prahové hodnoty (příliš nízké, nebo příliš vysoké) poškozují dohled nad operacemi uvnitř skupiny, jenž je nedílnou součástí celkového hodnocení rizik skupin.

### *ii. Koncentrace rizik[70]*

Pojišťovny a zajišťovny držící účast, pojišťovací holdingové společnosti a smíšené finanční holdingové společnosti mají povinnost nejméně jednou ročně poskytovat orgánům dohledu nad skupinou zprávy o jakékoli významné koncentraci rizik[71]. Orgány dohledu nad skupinou musí rovněž určit druh rizik, o nichž jsou skupiny povinny informovat za všech okolností[72].

Jasná definice koncentrací rizik však neexistuje. Článek 376 nařízení v přenesené pravomoci Solventnost II definuje „významnou“ koncentraci rizik nepřímo svým potenciálním dopadem na solventnost nebo likviditu skupiny. Tento článek rovněž uvádí orientační seznam přímých a nepřímých expozic, které by skupiny měly vzít v úvahu při oznamování významných koncentrací rizik.

Směrnice Solventnost II jasně rozlišuje mezi významnými koncentracemi rizik, pro něž musí být stanoveny kvantitativní prahové hodnoty, a koncentracemi rizik, jež je nutno oznamovat za všech okolností a jež jsou určeny „druhem“. Zatímco některé vnitrostátní orgány dohledu tento rozdíl striktně dodržují, jiné kombinují kvantitativní prahové hodnoty s kvalitativními kritérii (například různé prahové hodnoty v závislosti na ratingu nástroje). V této fázi Komise nemá žádné důkazy o tom, že by rozmanitost postupů v oblasti dohledu v tomto ohledu měla negativní dopad na rovné podmínky.

Obecněji řečeno, EIOPA zde spatřuje podobné problémy jako u operací uvnitř skupiny, co se týče stanovení prahových hodnot a druhů koncentrací rizik, jež jsou předmětem oznamování: zatímco některé orgány dohledu upřednostňují individuální přístup, jiné vnitrostátní orgány dohledu se zasazují o větší harmonizaci.

### *iii. Interakce mezi předpisy Solventnost II a FICOD*

Pokud je pojišťovací skupina zároveň finančním konglomerátem (nebo součástí finančního konglomerátu), na nějž se vztahuje doplňkový dozor v souladu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2002/87/ES o finančních konglomerátech (dále jen „FICOD“), může orgán dohledu nad skupinou podle směrnice Solventnost II po konzultaci s ostatními příslušnými orgány dohledu rozhodnout, že nebude provádět dohled nad koncentrací rizik a/nebo operacemi uvnitř

[69] Viz čl. 258 odst. 1 směrnice Solventnost II.
[70] Viz čl. 242 odst. 2 písm. c) směrnice Solventnost II.
[71] Viz čl. 244 odst. 2 směrnice Solventnost II.
[72] Viz čl. 244 odst. 3 směrnice Solventnost II.

skupiny[73]. Tato možnost je odůvodněna existencí podobných požadavků na oznamování podle FICOD[74].

EIOPA uvádí pouze dva případy využití výjimky[75]. FICOD stanoví, že pokud není sjednána žádná prahová hodnota, oznamují se pouze operace uvnitř skupiny, které přesahují 5 % celkové částky požadavků kapitálové přiměřenosti konglomerátu. Pokud pojistná část konglomerátu není ve srovnání s bankovní částí příliš velká, je pravděpodobné, že tato prahová hodnota bude příliš vysoká na to, aby dostatečně pokryla operace související s pojištěním. Vzhledem k tomu, že neexistuje dohoda s orgánem dohledu nad bankami, pokud jde o podrobnější stanovení prahových hodnot, neexistuje tedy žádná motivace, aby orgán dohledu nad pojišťovnami udělil výjimku.

#### *iv. Projevy diverzifikace ve skupině*[76]

Skupiny musí poskytnout orgánům dohledu nad skupinou řádné vysvětlení rozdílu mezi součtem solventnostních kapitálových požadavků všech přidružených pojišťoven nebo zajišťoven ve skupině a skupinovým konsolidovaným solventnostním kapitálovým požadavkem[77]. Podle orgánu EIOPA však neexistence harmonizovaných šablon pro podávání zpráv o výhodách diverzifikace vede k velmi rozdílné kvalitě a rozčleňování informací poskytovaných orgánům dohledu nad skupinou.

Neexistuje však žádný univerzální přístup k posuzování výhod diverzifikace, který by měl být přizpůsoben riziku, povaze a složitosti každé skupiny. Některé vnitrostátní orgány dohledu se proto domnívají, že zcela standardizované podávání zpráv a zpřístupňování informací o výhodách diverzifikace neumožňuje náležitě podchytit specifickou situaci jednotlivých skupin.

## V. Další témata uvedená v čl. 242 odst. 2 směrnice Solventnost II, která se netýkají dohledu nad skupinou

### a. Mediace v oblasti sporů týkajících se dohledu zajišťovaná orgánem EIOPA[78]

Do konce roku 2018 nebyla podána žádná žádost o závaznou mediaci. Některé vnitrostátní orgány dohledu se obrátily na orgán EIOPA, pokud jde o nezávaznou mediaci související s přeshraničními otázkami. EIOPA zveřejnil své první nezávazné stanovisko mediátora v červnu 2018[79].

### b. Systémy záruk v pojišťovnictví[80]

[73] Viz čl. 213 odst. 3 směrnice Solventnost II.
[74] Viz články 8 a 9 směrnice 2002/87/ES.
[75] Podle seznamu finančních konglomerátů zveřejněném Společným výborem v roce 2018 existuje 81 finančních konglomerátů, mezi nimiž je 24 zcela nebo částečně zproštěno uplatňování FICOD.
[76] Viz čl. 242 odst. 2 písm. d) směrnice Solventnost II.
[77] Viz čl. 246 odst. 4 směrnice Solventnost II.
[78] Viz čl. 242 odst. 2 písm. e) směrnice Solventnost II.
[79] Dostupné na tomto odkazu.
[80] Viz čl. 242 odst. 2 písm. h). Tento oddíl se nevztahuje na orgány odpovědné za odškodnění obětí podle článku 10 směrnice 2009/103/ES („směrnice o pojištění motorových vozidel“).

Situace v oblasti systémů záruk v pojišťovnictví[81] je v Evropě nejednotná. Zatímco některé země mají několik systémů záruk, jiné nemají žádné. Existují rovněž značné rozdíly, pokud jde o druhy pojištění, limity pojištění, oblast působnosti[82], zdroje financování, úlohu systému záruk v pojišťovnictví[83], základ pro výpočet příspěvků účastníků trhu a schopnost systémů záruk v pojišťovnictví vytvořit dodatečné finanční prostředky v případě deficitu[84].

## VI. Závěr

Obezřetnostní rámec pro dohled nad skupinami je celkově spolehlivý, klade důraz na řízení kapitálu a na řízení a kontrolu a umožňuje lépe porozumět rizikům na úrovni skupiny a lépe je monitorovat. Některé oblasti rámce však nemusí zajistit harmonizované provádění pravidel ze strany skupin a vnitrostátních orgánů dohledu s možnými dopady na rovné podmínky a strategie řízení kapitálu.

Kapitola II ukazuje, že rozdílné způsoby provádění předpisů Solventnost II týkající se dohledu nad skupinami mohou mít nepříznivý dopad na ochranu pojistníků v závislosti na tom, jak vnitrostátní orgány dohledu stanoví rozsah dohledu a jak vykonávají dohled na úrovni mateřských holdingových společností. Rovněž zdůrazňuje, jak je důležité zajistit přiměřený dohled nad skupinami, jejichž mateřská společnost má sídlo ve třetí zemi. Kromě toho je s ohledem na velké rozdíly mezi pravomocemi dohledu, jež náležejí jednotlivým vnitrostátním orgánům dohledu, nutno posoudit přiměřenost pravomocí včasné intervence zakotvených v předpisech Solventnost II.

Kapitola III uvádí řadu právních nejistot a rozdílných postupů dohledu, které mohou mít významný dopad na skupinovou solventnost. Týkají se jak kapitálu skupiny, tak skupinového solventnostního kapitálového požadavku a skupinového minimálního kapitálového požadavku. Další problémy může vyvolat použití skupinových interních modelů. Zaprvé, rozdílné provádění stejného interního modelu na úrovni jednotlivých podniků a na úrovni skupiny u klíčových aspektů, jako je dynamický koeficient volatility, může ovlivnit řízení rizik na úrovni skupiny. Jestliže by některá skupina použila částečný interní model, mohlo by to navíc vést k regulační arbitráži, pokud jde o způsob, jak do skupinové solventnosti začlenit subjekty nad rámec modelu.

Kapitola IV ilustruje širokou škálu výkladů týkajících se ustanovení o řízení a kontrole skupiny, která jsou obecně definována ve směrnici Solventnost II jako obdobně použitelná pro požadavky na úrovni jednotlivých podniků. V této kapitole jsou rovněž uvedeny některé důvody, proč v současné době žádná skupina neuplatňuje režim centralizovaného řízení rizik. Co se týče požadavků v rámci pilíře III, EIOPA a vnitrostátní orgány dohledu považují definici a rozsah operací uvnitř skupiny, na něž se vztahuje oznamovací povinnost, za nedostatečně jasné a vyčerpávající. Mezi orgány dohledu jsou však rozdílné názory na vhodnou úroveň harmonizace oznamování operací uvnitř skupiny a koncentrace rizik, jakož i na kvantifikaci projevů diverzifikace.

---

[81] Podle Bílé knihy Evropské komise o systémech záruk v pojišťovnictví z roku 2010 „*poskytují systémy záruk v pojišťovnictví spotřebitelům poslední možnost ochrany v případě, že pojišťovny nejsou schopny plnit své smluvní závazky. Chrání tak lidi před rizikem, že nároky nebudou uspokojeny, pokud se jejich pojišťovna dostane do platební neschopnosti*“.

[82] Ochrana pojistníků pouze v domovském členském státě nebo její rozšíření na hostitelské členské státy, v nichž pojistitel působí.

[83] Usilující o pokračování pojistných smluv nebo náhrady škody pojistníkům.

[84] Například vydáváním dluhových cenných papírů nebo zvýšením částky ročních příspěvků.

Na závěr, značně nejednotné evropské prostředí systémů záruk v pojišťovnictví, které je popsáno v kapitole V, může ovlivnit ochranu pojistníků, což dokládá několik nedávných případů selhání pojistitelů působících přeshraničně. EIOPA v současné době zkoumá potřebu případných kroků směrem k harmonizaci systémů záruk v pojišťovnictví, a to v návaznosti na diskusní dokument, který byl zveřejněn v roce 2018[85].

Ustanovení čl. 242 odst. 2 směrnice Solventnost II stanoví, že zpráva Komise může být doplněna o legislativní návrhy. Tato zpráva identifikovala více důležitých otázek, které může být třeba řešit, případně i legislativními změnami. Je však třeba provést další analýzu dopadu těchto možných změn v pravidlech. Komise proto považuje za vhodné zahrnout dohled nad skupinou do oblasti působnosti obecného přezkumu směrnice Solventnost II v roce 2020. Komise vyzvala orgán EIOPA, aby do 30. června 2020 poskytl technické poradenství k otázkám uvedeným v této zprávě a dalším souvisejícím problémům, které by mohly poškozovat ochranu pojistníků, jako součást přezkumu směrnice Solventnost II v roce 2020[86].

[85] Dostupný na tomto odkazu.
[86] Viz žádost Komise adresovaná orgánu EIOPA o technické poradenství k přezkumu směrnice Solventnost II.